

Västerbottens Ornitologiska Förening

Verksamhetsberättelse 2019

Styrelsen:

Bertil Strömberg (ordförande)

Niklas Andersson (vice ordförande)

Jan Eriksson (kassör)

Hanna Eriksson (sekreterare)

Ledamöter: Agnes Eriksson, Albin Enetjärn, Dag Österlund

Suppleanter: Aron Dynesius, Jan-Erik Wallin

Revisorer: Torbjörn Ros, Roger Viklund

Valberedningen: Hans Bång (sammankallande), Marcus Östman

Tidskriften *Fåglar i Västerbotten*

Albin Enetjärn (Ansvarig utgivare, redaktör)

Isak Valström (redaktör)

Niklas Andersson (redaktör)

Hemsidan:

Dag Österlund (webmaster)

Lokalföreningar:

Umeå Fågel Förening (UFF)

Tomas Brodin (ordf.), ledamöter: Ritu Andersson, Anna Sundelin, Ellen Hjälmar, Ann-Margrethe Iseklint, Jan Roslin

Regionala Rapportkommittéer:

Västerbotten: Niklas Andersson

Södra Lappland: Håkan Rune

Lokala kontaktpersoner:

Bjurholm (vakant)

Dorotea: Per Anders Persson

Lycksele: Per Hansson

Malå: Leif Bildström

Nordmaling: Jean-Michael Roberge

Norsjö: (vakant)

Robertsfors: Mats Walheim

Skellefteå: Mattias Laisfeldt

Storuman: Håkan Rune

Sorsele: Bernt-Erik Nordenström

Vilhelmina: Inga Olofsson

Vindeln: Henrik Sporrang

Vännäs: Christer Laggar

Åsele: Sture Gustafsson

Projekt under VOF:

Havsörn

Jan-Erik Wallin (projektansvarig)

Kungsörn, Pilgrimsfalk, Jaktfalk

Per-Olof Nilsson (projektansvarig)

Berguv

Ulf Sperens (projektansvarig)

Umeå Fågel Förening (UFF)

Tomas Brodin (ordförande)

Stora Fjäderäggs Fågelstation

Niklas Andersson (stationschef)

Umedeltats Fältstation:*Ledningsgrupp:*

Per Bernhardsson (sammankallande), Thomas Brodin, Ulf Skyllberg, Jan Roslin, Erik Andersson, Stefan Delin, Anna Sundelin

Medlemmar: Medlemsantalet enligt uppgift från BLS, Öland, uppgick i slutet av december 2019 till 371 medlemmar. Detta medlemsantal avspeglar, dels medlemmar i VOF (dvs. i realiteten de som tecknat sig tidningen FiV), och dels medlemmar i BLS skrivna i Västerbottens län, men som inte speciellt tecknat sig även för VOF. För verksamhetsåret 2018 var antalet medlemmar 384. För 2019 är antalet betalande medlemmar i VOF 177, vilket i stort sätt är oförändrat från tidigare år.

Riksstämman BLS Umeå 2019. Den kanske största händelsen under verksamhetsåret var föreningens arrangerande den 13-14 april av BirdLife Sveriges Riksstämma 2019, med ett extra seminarium den 12:e kring fågelskyddsjuridik. Det var tredje fången som föreningen åtog sig ett sådant krävande uppdrag. Riksstämmans beslut etc. finns på BLS's hemsida. Det var stämmans mening att föreningen på ett förtjänstfullt sätt genomfört arrangemanget. I nr 2 av *Fåglar i Västerbotten* finns en kort redogörelse för de föredrag och exkursioner som föreningen ordnade för stämmans deltagare.

Ett utomordentligt stort tack till alla i VOF som deltog i detta arbete!!!

Styrelsen har under verksamhetsperioden haft 6 protokollförda sammanträden, det senaste 15 januari 2020. Föreningen har behandlat ett flertal remisser, dock de flesta rörande inrättandet av naturreservat, som ofta inte varit föremål för våra invändningar, sedan skötselplanen granskats och inte verkat utgöra några allvarliga problem för fågellivet. Vad gäller de mer kontroversiella remisserna som berör vindkraftsparker och kraftledningsdragningar har styrelsen varit informerad och yttrat sig i vissa frågor, särskilt krävt bättre underlag och inventeringar, men huvudsakligen har det varit örngrupperna som varit best skickade att yttra sig i dessa ärende, varav flera just nu är under behandling.

De via Länsstyrelsen och *Stiftelsen Naturvård vid nedre Umeälven* utlaga guidningarna för allmänheten (8 st) har lyckosamt genomförts av styrelsen och de olika projekten under VOF, samt en särskild guidning för synskadade som Christer Olsson förtjänstfullt genomfört.

I samband med *Fågelskådningens Dag*, initierades guidningar: Bölesholmarna (UFF), Brånsjön (Christer Laggars m.fl.)

Ett flertal "skådare" hade under sommaren uttryckt bekymmer för vattensituationen vid Brånsjön. VOF initierade ett möte med Länsstyrelsens ansvariga för sjöns skötsel, däribland Jonas Grahn. Vid mötet deltog från föreningen Christer Laggars, Bertil Brånin, Stefan Delin och Aron Dynesius, som efter Länsstyrelsen föredragning av utförda och planerade åtgärder, fann att det fanns gott hopp för sjöns framtid som en viktig fågelsjö i Umeås närområde.

På uppdrag av och ersättning från Länsstyrelsen har föreningen genomfört vår- och höststädning av Stora Tuvan. *Stort tack till alla som deltagit i detta arbete!*

Två representanter från VOF deltog i det av BLS anordnade regionalmötet för Norrlands regionalföreningar, Sundsvall 8-10 november.

VOF och Ångermanlands Ornitologiska Förening ansökte från BLF om medel för att genomföra ett symposium kring den vitryggade hackspetten, Boden 8-9 februari 2020. Ansökan beviljades och symposiet genomfördes lyckosamt. Två från VOF deltog och Christer Olsson var inbjuden talare.

Vid de två senaste årsmötena har frågan ställts om *Owe Anderssons minnesfond*. I FiV Nr 3 2001 framgår att VOF i samband med den tidigare VOF-ordförandes frånfalle instiftade denna fond, ägnad åt forskning kring salskraken – en art vars förhållande särskilt i inlandet Owe länge intresserat sig för. I FiV Nr 4 2003 skriver Leif Bildström om ”Salskraksforskningen som försvann”, och konstaterar att efter Owe's bortgång denna helt avstannat. En ambition från styrelsen har varit att försöka göra något åt detta; ett antal personer i inlandet har kontaktats och ett visst intresse har visat sig; men styrelsen har ännu inte hittat någon som vill ta på sig ansvaret för att koordinera verksamheten. Dock ambitionen för ett dylikt projekt kvarstår, väsentligen orienterat mot inventering och holkutsättning. Tilläggas kan att i FiV Nr 1 1966 finns en längre artikel av Owe: ”Salskrakens förekomst i Västerbottens län”

Tidningen Fåglar i Västerbotten har utkommit med 3 nummer samt ett rapportnummer. Redaktören Albin Enetjärn producerade även, som ett jubileumsnummer inför Riksstämman, skriften ”Fågellokalerna i Umeåområdet”, som delats ut vid Riksstämman och i samband med guidningarna och andra arrangemang. Beslut har fattats om att trycka ytterligare exemplar då den första upplagen i stort sett är slut. Albin har pga flyttning avsagt sig uppdraget som redaktör. Ett *Stort Tack* till Albin och hans medhjälpare för ett utmärkt och uppskattat arbete med tidningen!

Tidningens nuvarande redaktion består av Christer Olsson (redaktör och ansvarig utgivare), Ritu Andersson (redaktör) och Petra Sjödin (redigerare).

Efter upprop har föreningens ambition att i sina samlingar ha samtliga nummer av FiV + rapportnummer gett resultat. Ett *Stort Tack* till Sven-Erik Wallson, Nordmaling, för en komplett samling från Nr 1 till 2014. Föreningen har även tagit hand om SLU's samling av FiV.

Hemsidan har fått en helt ny utformning av vår ”webmaster” Dag Österlund, såväl vad gäller innehåll, överskådlighet och länkmöjligheter. Genom att knyta hemsidan till BLS's plattform har den, enligt uppgift från Dag, dessutom blivit lätt att redigera, något som varit ett stort problem med den gamla hemsidan.

Ett ”storholksprojekt” som initierats av Andreas Garpebring m.fl. har ansökt och beviljats medel för fortsatt verksamhet från föreningens Fågelskyddsfond.

Vad gäller *medlemsaktiviteter* är det UFF som förtjänstfullt svarat för detta.

Verksamhetsrapporter från VOF's olika projekt finns under respektive projekt på hemsidan

Vof's projekts verksamhet 2019, kort sammanfattning

Havsörn (Jan-Erik Wallin)

14 personer har medverkat i projektet. Man har kontrollerat 40 kända revir, varav 3 i inlandet, ringmärkt 25 ungar och försökt hitta nya revir.

I samarbete med Skogsvårdsstyrelsen, 30 avverkningsbeslut har behandlats, med förslag till åtgärder där markägare kan beläggas med restriktioner.

Summa häckningar: 2018: 31, 2019: 29. Antal ungar: 2018: 29, 2019: 30

Kungsörn (Per-Olof Nilsson)

Ca 25 personer involverade i projektet. Årets häckningsresultat det bästa sedan 1973, (möjligen beroende på fin tillgång på skogsfågel), hela 89 ungar kunde räknas in, 63 nedanför odlingsgränsen, 23 ovanför, 30 ringmärkta.

Samarbete med SLU, involverande sändare och kameraövervakning.

Även lyckade försök med drönare för att minska risk för störning.

Projektet inlämnat ett stort antal synpunkter på vindkraftsanläggningar, bra kontakt med Länsstyrelsen, elbolagen och MKB-firmor.

Pilgrimsfalk (Per-Olof Nilsson)

Ca 15 personer ur Kungsörnsgruppen har deltagit. 40 kända revir, 38 kontrollerade, 23 revir besatta. Lyckad häckning i 11 lokaler, 19 ungar inräknade. Sämsta året efter 2012, inga ungar ringmärkta. Möjlig förklaring till det dåliga resultatet: mycket snö månadsskiftet april maj och mycket regn i juni.

Jaktfalk (Per-Olof Nilsson)

Uppstartssår för inventering i länet av jaktfalk 2018 och 2019. 5-6 personer involverade. Brist på inventeringar i 10 år; i Västerbotten inventering 1998 och 2009 av Länsstyrelsen. Toppår 2005 med 16 lyckade häckningar med 44 inräknade ungar. 2019, inventering med skoter och helikopter i fjällen: 42 besökta revir, 9 besatta, 4 lyckade häckningar med 11 ungar.

Berguv (Ulf Sperens)

Med riksinventering för 2019 och 2020, initierad av BLS, har Berguv Nord uppstått i ny skepnad, organiserad av P O Nilsson, Stefan Delin och Ulf Sperens. I länet: 60 besökta lokaler, 7 revirropande uvar, 3 konstaterade par, 2 osäkra rapporter och 10 besatta revir.

Umeå Fågel Förening (UFF) (Tomas Brodin)

Anordnade aktiviteter med över 300 deltagare! Vårvinterskådning på skidor, guidning april till OBSladan, fågelskådningsaktivitet vid Ersbodabiblioteket, kvällsexkursion till Bötesholmarna i samband med Fågelskådningens dag, publik ringmärkningsverksamhet 2 ggr vid T-vägen, studiecirkel "Fåglar på nära håll" med 6 träffar, UFF deltog på Väven med material i samband med Naturfotodag (arr. av Wild Nature).

Stora Fjäderäggs Fågelstation (Niklas Andersson)

Verksamhets möte, arbetshelg med hedmarksskötsel och strandrensning. Endast 6000 märkta, mot fjolårets 10 000 märkta, delvis beroende av otur med vädret under större delen av hösten. Relativ god bemanning under hösten, med undantag från augusti och en vecka i september.

Umedeltats Fågelstation (Per Bernhardsson)

Antalsräkning, nu för 16:e året i rad, av trana (topp 1040), sångsvan (topp 4600), grågås (topp 1930) och sädgås (topp 1830). Ringmärkning bl.a. T-vägen och Obbola-tippen: totalt 15635 märkta av 101 arter, 105 återfynd och 31 kontroller märkta på annan plats. Mellan 20-50 personer deltagit i arbetet.

UDF samarrangerade årsmötet 2019 för: *Ringmärkningscentralen* och *Sveriges ringmärkare*, i Holmsund. Ca 60 deltagare.

Färgmärkning av dvärgmå, kustlabb och skräntärna, inom ett forskningsprojekt.

Kustfågelinventering åt Länsstyrelsen på 17 ruter om 2x2 km.

Minkinventering åt Jägarförbundet, 7 ögrupper besöktes 2 ggr vardera avseende minkpåverkan under häckningsperioden.

Bonden: 2 besök med ringmärkning och antalsräkning

2 guidade turer och 2 ringmärkningsguidningar. Studiecirkel under hösten.